

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Dom XV. post Pent. Lect. 24. trip. Ibat Iesus in Naim, & ecce efferebatur defunctus filius unicus matris suæ. 1. pars ostendit, quomodo adolescens defunctus nos doceat mortis memoriam. 2. quomodo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Lact. 24. DOM XV. POST PENTECOSTEN. tripart.

Defunctus filius unicus Matris sue. Luc. 7.

Exordii.

ler. 18.

Consideratione dignum est id quod gestum fuit circa Hieremiam Prophetam ipso teste. Verbum enim ad eum factum est à Domino: *Surge & descende in domum figuli, & ibi multas verba mea. Et descendi, inquit ipse, in domum figuli, & ecce fasebor opus super rotam. Et dissipatum est vas quod ipse faciebat è luto manibus suis: conuersusq; fecit illud vas alterum, sicut placuerat: in oculis eius ut faceret.* Tunc factum est verbum Domini iterum ad eum: *Nunquid sicut figulus iste non potero vobis facere domus Israel? Ecce sicut lutum in manu figuli sic vos in manu mea.* Nonne Schola doctrinae, & domus est disciplinae, domus figulina, sive officina figuli, ad quam iubetur Propheta descendere, ut ibi & verbo & facto edocetur, ac postmodum alios possit erudire? Ad hæc hodie figuli domum admonet nos Evangelium mente descendere, ut qui elatum assumimus quandoque spiritum, & supra nos ascendimus, revertamur, & descendamus ad nos, iuvenes defluens lutum quod portamus quotidie nobiscum. Nos enim ex luto lutei sumus, ex terra terrena, filii Adam sumus ex Adama, id est, ex limosa terra; itaque humiliari debemus sub manu Dei quasi figuli nostri, quæ ex luto nos formavit, & in lutum potest ubi voluerit redigere. Ac sicut vas è luto efformatum fragile est & caducum, multiplici casui & dissipationi obnoxium: sic homo facile conteritur qualibet infirmitate incurante; quia fragilis est & testaceus. Cum quis ingreditur officinam figuli, ibi intuetur diversa vasa testacea, quædam maiora, quædam minora, quædam pulchra, quædam viliora, quædam recenter efformata, quædam antiquiora: discernere tamen nequit & diiudicare certò quænam duratura magis sint, & quæ minus, an maiora, an minora, an formosa, an deformia, an recentia, an vetera? Cum enim ex fragili materia omnia constent, illud prius conteritur quod in quippiam fortius impigerit, etsi pulchrum sit & magnum, etsi recess sit & splendidum. Sic & de hominibus iudicandum est: æque enim nobiles & divites, iuvenes & floridi, morbo incurante effringuntur, ac pauperes & ignobiles, ac senes & decrepiti. Patet id diluente in Evangelio hodierno, ubi introducit adolescens dives, robustus, floridus, honoratus, qui à morbo & morte diffractus & contritus effertur. Sic incurtus mortis incertus est: sternit filium, relinquit matrem, sternit iuvenem, intactam vero relinquit annosam & senem, eripit eum qui flore ætatis & sæculi gaudebat, in sæculo relinquit eam quæ forte tædio, sæculi lassata erat & languebat. Interim Dominus (ut se figulum illum potentem ostendat, in cuius manu est lutum nostrum, status & forma, salus & vita) vas corporis huius

adulescentis in morte collapsum & diffractum refingit & redintegrat secundum suum beneplacitum, imperans ei resurrectionem. Recte ergo nobis dicitur idem quod Propheta dicitur est divina voce: *Nunquid sicut lutum in manu figuli: sic vos in manu mea? Nunquid potestatem habet figulus, ut vasa pro placito formet, ut ea conterat & deformet? Attendite id, quicumque aures habetis & oculos, in officina figulina ad portam civitatis Naim: nam & figuli iuxta porta civitatum officinas suas solebant constiturere. Egredere ad valem filii Ennom, quæ est iudex introitum porta silitis, sive figulinæ & figulorum, ut ibi exponunt Interpretes.*

Tria porro documenta sacra accipimus in hac porta civitatis Naim, juxta principales tres personas hic concurrentes, prout nostrum describit Evangelium.

- 1. Adolescens defunctus qui effertur, nos docet mortis memoriam, & sæculi contemptum.
- 2. Vidua mater cum honore & lacrymis effertur funus filii, docet nos pietatem mortuis defendendam.
- 3. Christus occurrens, & misericordia mortuis mortem fugans, docet nos misericordiam proximis impendendam.

Sed de figulis hic spectatio nobis sermo instituendus est.

Ac in primis ab adolescente defuncto, qui loculo ligneo & angusto conclusus effertur, non possumus non discere sæculi contemptum, mortisque memoriam, si mentis aures & oculos volumus aperire. In loculo enim tamquam in cathedra sedens, & in sublime elatus, in clamat exemplo, quod non potest verbo: *Omnis caro fanum, & omnis gloria eius quasi flos agri. Exsiccatum est fanum, & cecidit flos.* Quid est corporis gloria, quam homines tantum faciunt, dum studiose corpus exornant. Iure nutriunt, superbe vestiunt, luxu servire faciunt? Flos utique est vento stante subito deperiens, infirmitatis uredine confestim excidens, falce mortis illum excidente mox exsiccat. Quid ætatis vigor, divitiarum splendor, nobilitatis purpureus color? Flos est qui mane odoriferè florèt, vespere autem decidit, & fortet dum arefcit. Vna febris hanc gloriam floridam dissipat, unum frigus enecat, vermis erodit, æstus veniens arefacit, sicut quod diæna experientia agnoscimus: *Veni, æstus super cepit eius, & mortuus est.* Sic nimis notum est quod de homine quolibet Iob pronuntiat: *Quasi flos egreditur & conteritur, & fugit veluti umbra, & nunquam in eodem statu permanet.* Nempe amoenitatem odoremque suavem præ se ferre flos videtur ad tempus, sed quia de terra originem trahit, terra est etiam in vigore suo, statim in terram eum resolvit necesse est. Sic etiam quia homo de terra originem trahit, & non nisi terra adornata & colorata est dum in suo vigore est, in terram

ler. 19.

Propositi.

1.

2.

3.

PARS I. De mortis memoria.

Isa. 40.

Corporis gloria flos est.

Iudith. 8.

Iob. 14.

suam cum omni ornatu suo reverti necesse est, idque contingit citius quam prae cogitatur.

Pater hoc in adolecente evi floridi, qui mox extinctus est, matre nihil minus cogitante, nec ipso hoc expectante. Accede ejus loculum, & inspicere. Ubi decor & pulchritudo? ubi capillorum splendor & exarientis crispatae ornatu? ubi corporis cura & deliciae? ubi opes & divitiae? ubi gloria juvenutis valida? Fata nam erat, ex siccatum est fenum, & cecidit flos. Lectulus & loculus angustus totam e-
spem claudit gloriam: ipsius non solum ossa, sed & spem omnem clauditurna. *Avellatur de tabernaculo ejus fiducia. & calcet super eum quasi Rex interitus.*

Job 18.

Haec nimirum est mortis victoria. Opes & quae- cumque alia in quibus homo spem collocat, ex tabernaculo sive domo avellit, sicut solent milites victores tabernacula spoliare: deinde calcet spoliatos, & in servitatem redigit. Non ergo fidat homo, cujuslibet status & conditionis, cujuslibet aetatis aut gloriae? non fidat, inquam, rei cupiam, quia nescit quam velox sit depositio tabernaculi sui, immo avulso ab illo cum omni fiducia sua. Hic de quo nostrum agit Evangelium, adolefens erat aevi sane floridi, & ecce à tabernaculo avulsus effertur extra urbem defunctus non ergo aetati fidendum aut robori, nan plusquam flori marcescenti, quem interitus & mors conculcat. Rursum

Mors opes avellit, & stemmata sternit.
a. Tim. 6.

adolefens iste copiosus erat & honoratus, non carebat divitiis & stemmatibus. Mors opes ei avellit, & stemmata sternit. Non ergo illis praedendum, sed illud Apostoli monitum praevidendum: *Prae- cipe divitiis non sublimis sapere, nec sperare in incerto divitiarum, sed sperare in Deo vivo.* Ulterius adolefens iste matris amabilis & charus erat, nec deerant ei amici civitatis primarii, sic in matre & amicis fidere poterat: honorata enim civitatis turba funus subsequens amicorum copiam satis indicat. Sed jam ab illis extra urbem effertur, ex eorum etiam memoria efforendus: nec mater aliud ei quam lineum procurare potuit & ligneum loculum, nec amici eum potere subsequi nisi usque ad sepulchrum. Quis ergo in parentibus fidat aut amicis, qui mox à morte hominem deserunt, nec una plus nocte apud se patiuntur eum sine nausea? Quod de volucri dicitur in Levitico hoc de isto adolefente verum est, & de quolibet homine in-
terimoritur: Nam ibi habetur, *quod volucris offerenda nudabatur penus, & haec in locum projiciebantur, ubi cineres effundit solebant.* Quid sunt honores, opes, spesque, seculi hujus? Pennae sunt & alae, quibus nonnulli volitare videntur, & in sublime ferri. Sed nonne his omnibus mors nos spoliat, ut alii his induantur? Quid ergo? Plumis spoliatos (quae saepe ad illos pertingunt qui nostri non meminerunt illis adornati) deplumatos nos proicit mors in locum cinerum, id est in sepulchrum, & deponit nos in terra oblivionis. Sic effertur adolefens iste extra urbem, extra opes, extra honores, extra conversationem hominum de plumatis, ut in

locum cinerum dejiciatur nudus. Hoc attendens, tu nulli rei fide, quia quicquid hic possides, pennae sunt & plumae, quibus oportet te spoliari, & in cinerum locum cum nuditate dejici. O qualis commutatio, post opes & gloriam hereditate cinerum & nuditatem!

Sed non adeo id tibi mirum videatur, etiam in hoc florido adolecente. Unde advenit quidam in Naim contigisse, quod defunctus hic effertur. Interpretantur autem Naim, ut significet idem quod *Commutatio vel fluctus.* Nempe representatur per Naim hoc saeculum, in quo continua est fluctuatio, continua motio, continua mutatio. Homo enim inconstantiae quaedam imago est, dum omnia quae in ipso, vel circa ipsa sunt, mutationi obnoxia cernuntur, Vita, Animus, Fortuna, Corpus. Quid enim vita hominis, nisi rota volubilis? Volvitur per lustra, annos, menses, dies, fluctuum instat, nec sistere cursum potest, nec revocare gradum. Elabitur vita etiam in vita. Magna pars effluit male agentibus, maxima nihil agentibus, penè tota aliud agentibus. Quid animas hominis nisi arundo mobilis? Flectitur huc illuc ad omnem auram volubilis. Quantas cogitationum patitur alternationes? quanta variis affectuum dissidentium alterationes? Modo serenus est cum júbilo, modo turbidus cum nubilo: modo plaudit, mox plangit. Modo facta sibi spondet; mox despondet; quod cito probat, mox reprobat. Pugnans vota cum votis, disceptans consilia cum consiliis. Quid favor fortunae nisi ludus inconstantiae? Ideo globo volubili infidet fortuna, & rota, qua omnia sursum, deorsum, alternata versat serie. Mox blanditur & ludit suo favore; mox hominem indignabunda deserit & illudit. Ideo Boetius Fortunam ipsam introducit de sua mutabilitate sic loquentem: Cum te matris utero natura produxit, rebus omnibus nudam inopem, quae suscepi, te meis opibus fovi, favore prona indulgentius educavi, & omnium quae mei juris sunt, affluentia & splendore circumdediti. Nunc mihi retrahere manum libet. Habe gratiam velut ulus alienis. Quid ingemiscis? Nulla tibi à nobis illata est violentia. Opes, honores, & similia juris mei sunt, Dominam famulae cognoscunt, mecum veniunt, mecum discedunt. An ego sola jus meum exercere prohibeor? Caelo licet proferte lucidos dies, eosdemque tenebrosis noctibus condere. Annus potest terrae vultum nunc floribus fragibusque redimere, nunc nimbis frigidibusque confundere. Mare jus habet nunc strato aequote blandiri, nunc procellis à fluctibus inhorrere. Nos ad constantiam nostris moribus alienam inexplata hominum cupiditas alligabit? Abiit. Sed continuo ludum nostrum ludimus, rotam volubili orbe versamus, instina summis, summa infimis mutare gaudemus. Ascende si placet, sed ea lege ut descendere injuriam non putes cum nobis placuerit. Hæc Boetius. Denique, quid corpus hominis, nisi mola versatilis? Mola volvitur, & volvendo versatur.

Cur adolefens hic mortuus in Naim.

Homo inconstantiae imago.

Favor fortunae inconstantiae imago.

Corpus hominis mola versatilis.

teritur, sic coepus nostrum pulveris massa inquieto
 r'ota rotatur, & paulatim teritur donec pulveri
 reddat. Diversa mutatione quasi in circuitu mo-
 lem hanc trahunt Aetas & Hyems, Ver & Autum-
 nus variasque ei afficiant qualitates. Unde corpus
 istud modò vigorem habet, & floridum est; mox
 languorem patitur, egredit, & olidum est. Patet
 haec omnia in hoc adolescente, qui antea ef-
 florescebat animo, aetate, corpore, robore, & ad
 blandimentis fortunae. Nunc jacet, fesset, & effertur
 à quatuor portitoribus funestis in loculo.

Portitores
 mortui,
 qui?

At qui sunt hi portitores qui corpus hominis ad
 mortem effertur? Audi S. Ambrosii de hoc adole-
 scente: *Hic mortuus in loculo materialibus qua-
 tuor ad sepulchrum ferebatur elementis. Ergo porti-
 tores sunt non solum viri qui funus effertur, sed et-
 iam quatuor elementa ex quibus ipsum constat
 corpus hominis. Sunt enim quatuor qualitates ele-
 mentorum, calor & frigus, humiditas & siccitas in
 homine sibi invicem adversantes; sicque mutuo se
 destrunt, & quasi portitores funestis & inquieti ho-
 minem ad mortem urgent & deferunt. Dum alter-
 ram superat altera, pura caliditas frigiditatem, aut
 contra humiditas siccitatem, aut contra, in dissolu-
 tionem & mortem compago corporis urgeatur ne-
 cesse est. Inde enim morbi, inde mors, ex dispropo-
 rione pugnantium in corpore nostro elementorum.
 Sic ergo docet nos adolescens qui effertur de-
 functus in Naim mortis memoriam, seculi des-
 spectum, rerum omnium mutabilitatem, ut di-
 ctum est.*

Ad ecce eo ipso die quo haec scribo admonet &
 ego mortis, & contemptus saeculi, ac mutabilitatis
 rerum omnium sublimitatem. Effertur enim hoc
 die è domo mea exuviae funeteae coelibis puella
 quadraginta annorum, quae in vivido suo aëro per
 mortem sublata lugetur, quia non solum rei dome-
 sticae fidelis ministra, operosa, ut apud argumen-
 tosa, sed etiam in Sacramentorum frequentatione
 sedula & pia, in altarium ornatu ingeniosa & prom-
 pta, in Missae sacrificio quotidiana, Beatissimae V.
 MARIE obsequio addictissima, quam suae tempo-
 ralis substantiae heredem insituit, donans eam ad-
 ornamenta altaris in honorem Deiparae Virginis
 specialiter erecti. Speramus verò quadraginta die-
 rum acri egitudine totidemque horarum agonia
 dolorosa à delictis expiatam, beatum inter brachia
 Salvatoris finem sortitam. Obnixè obsecro, ut ipse
 pro clementissima sua pietate vivificae vocis suae
 virtute, verae vitae eam faciat participem. Obsecro
 ut ad beatam immortalitatem eam suscitans: red-
 dat matri suae MARIE, cujus se filiam speciali af-
 fectu jugiter est professsa. Ita, o Domine Iesu, mor-
 tuorum salus & vita, occurre ei in porta & egressu
 hujus saeculi, quasi in porta & egressu civitatis
 Naim, & effice ut ex hoc volubili & miserabili aëro
 educata, vivat stabilitate & beata aeternitate, sicque
 tuam Matrisque tuae misericordiam in aeternum
 decantet.

Secundum documentum quod à matre tua & Pars II.
 comitante turba didicimus; est, piùm esse & lau- D'opietate
 dabile mortuis honorem deferre, & funus comitari mortuus
 ad sepulturam. Hoc scilicet est Angelico ministerio deferenda.

quodammodo participare; illi enim animas, nos Luc. 16.
 corpora in locum quietis deducimus, voce Domini tandem excitanda. Immo & ipsi quamloque leguntur non solum animas in sinu Abrahae demississe, ut de Lazaro dicitur, sed etiam corpora ad sepul-
 turam honorifice deduxisse. Sic dicitur Moysen se-
 pelivisse in valle Moab, hoc autem ministerio An-
 gelorum funus cum solemnitate efferentium, fa-
 ctum fuisse existimant sacri Interpretes. Pernotum
 est de S. Catharina, Angelos scilicet: mox à morte ejus
 corpus composuisse, in montem Sinai cum cele-
 britate deduxisse, ibique sepelivisse, & exequias ejus
 celebrasse, justaque funebria perfolvite. Exaudivat
 enim Deus orationem ipsius jam Martyrio
 vicina: *Domine Iesu, ut hoc corpus meum quod
 pro te fuit consecissum, non possit ab his affici qui qua-
 runt illud. Idèò Angeli missi sunt, qui corpus casti-
 simam è potestate ministeriorum impiorum eripa-
 rent. Similiter Angeli non tantum animam B. Aga-
 thae mortis, sed & corpus curarunt, atque etiam
 Epitaphium istud ejus sepulchro apposuerunt.
 Mentem sanctam, & spontaneam, Deo honorem, &
 Patria liberationem.*

Sic ergo Angelici quodammodo muneris parti-
 cipatio est, de functorum corpora ad sepulturam
 cum pietate & charitate deducere. Neque interro-
 ges, quid hic mortuo & fœtido cadaveri honoris
 deferri valeat. Nam non est considerandum ut
 exangue & exanime cadaver, sed considerandum
 est ut corpus hominis ad imaginem Dei creati,
 quod sacramento baptismi alique divinis sacra-
 mentis templum Dei consecratum fuit, cujus cor
 Deum vivum adamavit & adoravit, cujus lingua
 ipsum mille milles invocavit, cujus oculi ad eum
 directi fuerunt suspicientes in caelum, cujus aures
 verbum Dei susceperunt, cujus genua in terram
 millenis vicibus adorando flexa sunt, cujus manus
 ad Patrem caelestem piè orando expansae sunt,
 cujus pectus toties in signum contritionis percus-
 sum est cum sancta devotione. Denique corpore
 isto piis insistendo operibus creditur vitam aeter-
 nam promeruisse, in quo etiam corpore resurrectu-
 rus est in die novissimo, & immortalitatis clarita-
 tem recepturus. An ergo condemnanda sunt cor-
 pora defunctorum iustorum & fidelium, tot uncti-
 onibus sacris consecrata, toties corpore & sanguine
 Domini sanctificata, Spiritus sancti vasa & organa,
 quibus usus est ad pia opera immortalitatis, & æ-
 ternitatis, semina in resurrectione animanda?
 Immo nec animalia fera contempserunt illa, quae
 multoties ad eorum sepulturam operam suam at-
 tulisse legimus.

Sic cum S. Antonius invenisset S. Pauli Eremitae Exempl.
 corpus exanime, genibus complicatis, erecta cervi- sepeliens
 ce, extensisque in altum manibus, mox pallio illud mortuus,
 invol-

Corpori
 mortuo
 cur honor
 deferatur

RCB

Involvit. Hymnosque & Psalmos ex Christiana traditione decantavit sed cum saculo careret, quo terram foderet, duo Leones ex interiori eremo rapido cursu ad beati Senis corpus accurrerunt, ita ut facile intelligeretur eos quo poterant modo portatum edere. Certatim autem terram pedibus effodientes, foveam quae hominem ea pere poterat, effecerunt. In illam S. Antonius Pauli corpus iniecit, & iniecta humo tumulum Christiano more composuit.

Similiter cum S. Maria Aegyptiaca mortua foret, invenit B. Zosimus splendoris caelestis indicio corpus ejus exanime, cui haec in terra inscriptio: Sepeli Abba Zosima misera Maria corpusculum reade terra quod suum est. Et pulverem pulveri aujice, Et ora Dominum pro me. Venit autem Leo de eremo, qui pedibus terram eruens, foveam effecit, in qua Abbas Zosimas eam sepelivit.

Adi etiam de B. Scambio Polono. Cum eum propria manu cruci dasset Rex Bohemae ad altare sacrificantem, mox ex rabie à ministris regis corpus dissectum fuisse in septuaginta duas partes legimus, easque avibus & canibus devorandas in agros sparsisse. Verum caelitus advolantes aquilae, sacri corporis fuerunt custodes & tutores, eas à feris mirabiliter defendunt, donec tandem venerunt Canonici Cracovientes, qui nocturni splendoris indicio sparsa per argos membra collegerunt, ac suis apte locis disposuerunt: quae subito ita inter se copulata sunt, ut nulla vincerent extarent vestigia. Sicque factum fuit, ut corpus honorifica sepultura non careret; Clero ei occurrente, cui prius aquilae honorem & tutelam exhibuerant. Similiter corpus S. Vincenii Martyris, projectum sine sepultura, corpus quidam & à lupis & à lupis mirabiliter defendit, unguibus, rostro, alis. Quae cognita, Dacianus Tyrannus illud in altum mare demergi iussit; sed inde etiam divinitus ejectum ad litus Christiani sepeliverunt honorifice.

Honorem non exhibent mortuis, namque in mare jactabant: Sabaei quoque, qui Regum cadavera in sterquilina projiciebant: Scitae etiam, qui honori & benevolentiae ducebant cadavera eorum quos diligebant inter epulas devorare; Hircani denique vel Massagetae qui canibus aut feris ea objiciebant. Non sic fecere nisi homines non homines, homines belluini & inhumani; nam etiam Gentiles sepulturae honorem habuisse, ex variis historiis nimis notum est.

Cura sepulturae facile potest demonstrari. Adjurat Jacob filium suum

Joseph, ut in terra Aegypti non sepeliatur: Si in via. Gen. 42. ni gratiam in conspectu tuo, pone manum tuam sub femore meo, & facies mihi misericordiam & veritatem, ut non sepelias me in Aegypto, sed dormiam cum Patribus meis. Et auferas me de terra hac, condasque in sepulchro majorum meorum. Similiter & Joseph moriturus adjurat fratres suos, dicens: Post mortem meam Deus visitabit vos, & ascendere faciet de terra ista ad terram quam juravit Abraham, Isaac, & Jacob; asportate ossa mea vobiscum de loco isto. Hoc equidem fecit Moyses, asportavit ossa Joseph egyptus de Aegypto. Hanc autem adjurationem Joseph tribuit Apollolus fidei ejus. Fide Heb. 11. mandavit Joseph de ossibus suis Nempe, sive Jacob, sive Joseph voluerunt sepeliri in terra Israel, ob fidem quam habebant de Christo, qui terram illam promissionis sanctificare debebat pedibus suis labore, sudore, sanguine. Voluerunt quoque inter Fideles sepeliri, gloriosam resurrectionem cum illis sperantes.

Ceterum, antiquitus poterant sibi locum seligere ad sepulturam, & sepeliebantur extra civitatem, & extra castra, ut praecipitur Levit. 10. quia cadavera & locus in quo jacebant, reputabatur immundus. Hinc de hoc adolescente defuncto dicitur: Efferebatur filius unicus matri sua: jamque portam egrediebatur, cum ei Dominus occurrit. At modo fideles communem habent & sacram sepulturam, locumque vocant Camiterium: quod verbum graecum est à dormiendo derivatum, quasi locus tenens dormientes. Ideo autem unus & communis locus sepulturae statuitur; ut fidei & Sacramentorum unio in sinuetur, charitasque commendetur. Nam sicut viventes unanimis habitant in domo, in Ecclesia, in fide una, ita & morientes non convenit separari. Deinde congruum est, ut in uno lecto cubent secundum corpora dormientes, qui secundum animam uni accumbunt mensae perpetuo viventes. Denique, quam bene in uno lecto dormiunt, qui una voce sunt excitanda; Surgite mortui; Exsperserimini qui habitatis in pulvere; Constituuntur autem Camiteria illa juxta Ecclesias, ut transeuntes frequenter mortis memores simus & mortuorum, illosque Deo & Sanctis commendemus, in quorum honorem Ecclesiae istae sunt consecratae. Quod si transeuntes pro ipsis sunt consecratae, de nobis conquiri possunt verba Psalmi: Et non dixerunt qui praeeribant, Benedictio Domini super vos. Quid enim aliud est benedictio, quam pro ipsis boni precatio: Non ergo eam negligamus praeterentes, ut & nostri apud Deum postea meminerint. Neque vero solum in Camiteriis, sed etiam in ipsis Ecclesiis & templis consecratis, sepeliuntur modo mortui, qui olim etiam extra urbes efferebantur. Ratio diversitatis est; quia sicut in novo testamento caelestis templi portae patent animabus, ita etiam nunc templi terrestrius portae eorum patent corporibus. In veteri autem testamento portae caelestis templi clausae

Olim extra civitates erant sepulturae.

Nam in camiteriis: Et templis: Et quate.

Ben. Psal. 128.

erant; & ideo etiam templi portae debebant claudi corporibus. Et certe non immerito in templis sepeluntur corpora illa, quae, ut antea diximus, Spiritus sancti fuerunt viva templa; gratiaque divinae instrumenta, suntque resurrectionis futurae semina iterum animanda, & ad aeternum templum Angelico ministerio deducenda.

Ex his ergo satis patet pium esse corporibus defunctis honorem exhibere, ea comitando ad sepulchrum: imò etiam pie & moderate super morte eorum flere, sicut mater haec merito lugebat filium suum unicum. Sic & Christus fleuit amicum suum Lazarum non solum ut mortuum, sed etiam ut mox ad vitae mortalis æternas iterum revocandum ejus imperio. Propterea etiam dixit Ecclesiasticus: *Eris super mortuum plora, defecit enim lux ejus. Modicum plora, quoniam requiescit.* Fideles ergo lachrymæ non prohibentur, si moderate sint. Quapropter dicit S. Paulinus episcopus ad Pammachium. *Bona lachryma charitatis, quibus Pater Abraham Matrem reprimis: luxuriosa lachryma pietatis, quas iustus Ioseph Patri impendit. Flevit Christus amicum suum. Et tunc utique passionem de nostra infelicitate dignatus ut mortuo infunderet lachrymas.*

Ioan. 11.

Eccles. 22.

Fallaciter quidam lugent.

Sed quidam suos mortuos lugent fallaciter & simulatoriè, quidam pertinaciter & immoderate. Simulatoriè nonnunquam plangunt heredes parentum divitum, quia cum in eorum opes succedant ad quas anhelabant, magno opere dolent si eos à mortuis contingeret resurgere, & bona sua sibi rursus vindicare. Sic & quandoque conjuges lugent alterius conjugis mortem cum fictione, quia nec antea vivebant in vera dilectione. Sic etiam legatarii propter testamenta gaudentes, ut fletus oculos oriturus suos.

Alii lugent verè, sed immoderate; & hi etiam increpandi sunt multiplici de causa maxime quando fletus diu protelatur quasi quadam pertinacia: Nam in primis divinæ voluntati videntur adversari. Deus enim quod suum est cum placet repetit, ita ut animus bene compositus in morte quantumlibet dilecti parentis vel amici, debeat dicere illud

Job. 2.

Job: Sit nomen Domini benedictum, Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit ita factum est. Certe & ipse novit quid cuique expediat, quandoquam vivere, quando mori conveniat. Ipse est Dominus vivorum & mortuorum, nec nobis existimare debemus penne quod Deo non perit, sed pro suo beneplacito in melius disponit. Vterius, qui nimio luctu prosequuntur funera defunctorum, & sibi nocent, & defunctis nihil profunt. Repelle tristitiam à te, neque est conversio, quia huic nihil proderit, & te ipsum pestimabit. Hoc attendebat David, qui filio suo ex Bersabee nato adhuc languente flebat, & cibum non capiebat, in sacco & cinere cubans. Cum autem esset defunctus, surrexit de terra, & lotus est, & comedit, & consolationem quam reculerat, recepit dicens: *Nunquid*

Eccles. 34.

potero cum revocare amplius? Ego videram magis. 2. Reg. 18. ad eum, ille vero non revertetur ad me. Denique qui nimis pertinaciter & immoderate lugent defunctos, spem æternæ vite pro illis æquum videntur habere, spemque diminutam resurrectionis futuræ. Nam si Christiani sint, & in Domino mori eos contigerit, quod Christi sanctorum est; cur sunt adeo in morte deplorandi, quandoquidem per mortem transeant ad requiem, & mors eis fit finis laborum & ærumnarum, clausulaque malorum presentium. Certe cum Dominus Lazarum flebat non tam flebat mortuum, quam ad vitam æternam iterum revocandum. *Flebat quia qui jam portum appulerat, rursus ad fluctus, & qui corona vicinis, ad certamina revocabatur, inquit Isidorus. Pelusioti l. 3. ep. 173.* Ideo etiam David plorat Absalonem, dicens: *Quis det ut moriar pro te? 2. Reg. 18. Nunquid hoc dixit de Ionatha amico suo? De paricide id dicit abbas, qui mors peccatorum pessima. Pium eris velle mori pro impio, ut esset qui paeniteret, ut esset cui miseretur Deus, ne in æternum periret. At ille translatus ad requiem, non erat ulterius in hanc miseriam revocandus. Ita loquitur B. Aelredus in speculo charitatis l. 1. c. 2. Sic etiam dicit Ambrosius lib. 2. de morte fratris sui: *Cassabini lachryma mea, quia debet aliquis inter fidos interesse. Evocans suos, qui eos in perpetuum æstimate invenerunt. Nobis vero quibus mori non natura, sed huius vitæ finis est, quia ipsa natura in æternitate reparatur, mortis casus abstergat omnes fletus.* Sic ergo lugemus mortuos, ut meminerimus apud Deum esse vivos.*

potero cum revocare amplius? Ego videram magis. 2. Reg. 18. ad eum, ille vero non revertetur ad me. Denique qui nimis pertinaciter & immoderate lugent defunctos, spem æternæ vite pro illis æquum videntur habere, spemque diminutam resurrectionis futuræ. Nam si Christiani sint, & in Domino mori eos contigerit, quod Christi sanctorum est; cur sunt adeo in morte deplorandi, quandoquidem per mortem transeant ad requiem, & mors eis fit finis laborum & ærumnarum, clausulaque malorum presentium. Certe cum Dominus Lazarum flebat non tam flebat mortuum, quam ad vitam æternam iterum revocandum. Flebat quia qui jam portum appulerat, rursus ad fluctus, & qui corona vicinis, ad certamina revocabatur, inquit Isidorus. Pelusioti l. 3. ep. 173. Ideo etiam David plorat Absalonem, dicens: Quis det ut moriar pro te? 2. Reg. 18. Nunquid hoc dixit de Ionatha amico suo? De paricide id dicit abbas, qui mors peccatorum pessima. Pium eris velle mori pro impio, ut esset qui paeniteret, ut esset cui miseretur Deus, ne in æternum periret. At ille translatus ad requiem, non erat ulterius in hanc miseriam revocandus. Ita loquitur B. Aelredus in speculo charitatis l. 1. c. 2. Sic etiam dicit Ambrosius lib. 2. de morte fratris sui: Cassabini lachryma mea, quia debet aliquis inter fidos interesse. Evocans suos, qui eos in perpetuum æstimate invenerunt. Nobis vero quibus mori non natura, sed huius vitæ finis est, quia ipsa natura in æternitate reparatur, mortis casus abstergat omnes fletus. Sic ergo lugemus mortuos, ut meminerimus apud Deum esse vivos.

Tertium documentum in hoc Evangelio discimus ab ipso Christo Domino, nimirum deficientis misericordiam & operem nostram, quatenus ea illis necessaria est, impendere. Hoc enim hic nos docet Dominus, de quo dicitur, quod cum vidisset fletentem matrem, misericordia motus est super eam, & dixit: Noli flere. Sic nimirum oculi Domini misericordiam pleni sunt, unde fluentibus ab oculis viduae lachrymis super sua miseria, succurrunt oculi Domini, à quibus fluit misericordia. Nec legimus hanc viduam rogasse Dominum, aut humili fletu, & bilique prece ei importunam fuisse: sed ex proprio cordis fonte haurit Dominus aquam misericordiae, quam impendat etiam nemine rogante, ad succurrendum humanæ miseriae. Unde dicebat Propheta & Rex: *Aspice in me quia miserere mei quod dicitur. Si aspicias, non poteris non misereri quod responderet ei quod hic dicitur: Quam eum vidisset misericordia motus est.*

Pars III. De misericordia impendenda. Et circumstantiis huius resuscitanti.

Psalm. 118.

Emblema benignitatis Dei nos resuscitanti.

Solebant antiqui, teste Sidonio Apollinari, ut effugiam oculorum Dei cum beniginitate nos respicientis indicarent, Solem pingere triplici radio effulgentem, cum hac inscriptione, *Oculi Dei ad nos respiciunt.* Vnus autem horum radiorum dirigebatur in arcum nivis, & mox eum attingens liquefaciebat, Alter dirigebatur in rupem, & petras fingebat.

Tertius

Pertius ferebatur super hominem mortuum, & illico eam suscitabat. Hæc certe competunt Christo apostolice. Radix enim oculorum suorum direxit in Magdalenam, cujus cor frigidum erat infirmitatis, & liquefecit illud ita ut tota deflueret. Dixit & in Petram, cuius cor instar petre fuerat, & comminuit illud, ita ut in lachrymas solueretur. Dixit denique in viduam & filium eius mortuum, & illico isti lætiam hinc reddidit vitam. Ecce igitur vis oculorum Domini, qui hic dicitur solo aspectu misericordia motus. Nullus vero in eo motus, nulla actio, nullus passus: nullus oculorum intuitus, nullus cordis affectu unquam caruit; nullus occurfus ejus felix non fuit. Occurrunt hic vita & mors in porta civitatis Naim, & vita mortem ipsam vivificat, quia mortuum dum vocat, ad vitam revocat. Non ergo fortuito, sed certo fine & divino consilio factum est, ut portæ tunc appropinquaret is qui vita est, dñi mortuus afferebatur, & lugebatur a matre vidua. Ipse est enim de quo per Sapientem dictum est: *Non despicies preces pupilli, nec viduam si essentia loquelam gemitus. Nomen lacryma vidua descendunt ad maxillam ejus? A maxilla enim ascendunt usque ad caelum.* Non exigua matrem hanc, jam non matrem, premebat angustia, quia erat solatio filii destituta, qui mariti unicus erat. Mortem levius tolerasset, si superfuisset alius filius, qui parentis dolorem lenire potuisset. Sed vidua erat, quæ non sperabat ulterius filios procreare, nec habebat in quem aspectum dirigeret vice defuncti, quia hunc solum lactaverat & educaverat, quidquid matri dulce ac pretiosum fuerat, in illo solo exiterat. Cum igitur humano auxilio orbata foret, nec maritum jam habens, nec filium, hæc omnis obitas à Deo specialiter auxilium posebat, qui se Patrem viduarum nominat, dicente Psalmista: *Domine pupillum & viduam suscipies.*

Viduam autem hanc verè viduam fuisse dicimus, quam sic Dominus honora vit. De illa arum ergo numero fuit, de quibus scribit Apostolus ad Timotheum: *Honora viduas quæ verè viduæ sunt.* Vbi indicat inter viduas quasdam verè viduas esse, quasdam exteriori tantum specie. Illæ verè viduæ sunt, apud Deum & homines honore dignæ, quæ conformem statui suo vitam agunt. Atque imprimis, ut vere sit vidua, requiritur ut non solum sit corpore, sed etiam corde, hoc est, ut resolvat conservare castam viduitatem & continentiam inviolabiliter. Nam quæ iterum expectant occasionem mariti, corde non sunt viduæ, si corpore. Quapropter S. Ambrosius in lib. de viduis illas variis rationibus adhortatur, ad resistendum fluctuantibus cogitationibus in diversis sapientibus. *Si quereris, inquit, te esse solam, nomen castitas salutem, & Christus in tua societate est. Si allegas te carere adjutore qui negotiorum tuorum curam gerat, aut apud iudices intervenias. Deus tuus iudex erit Mediator, & Advocatus, legis sua observator xelo-*

*sus, quæ præcipit pupilli & viduam cuiusdam protegi. Sacerdotis te exiguum habere patrimonium: Continentia bonum patrimonium est, & hereditas copiosa, multa benedictione cumulata, secum operi vobis ad sufficientiam. Si excusas te ratione prolium, allegans tibi opus esse aliquo cooperante, ut educentur & instituantur, & contra dum iterum nubis, perduas matrem. Si heredem habes, cur novis nuptiis novos quæris heredes? Cur fraudas proles primi thors integro illo amore materno, quem eis debebas, dirisstra illum non sine discordia in futuri thalami futuræ proles? His fere utitur rationibus S. Ambrosius. Uterius dicimus, ut sit verè vidua, renuntiandum esse secundis nuptiis pura intentione, ut scilicet possit perfectius divino obsequio se mancipare, & cor suum Christo cum omnibus affectibus unire. Nam si viduitatis statum amplectitur, ut liberior sit, quia jam marito subjeci non oporteat, nec iugo premi matrimonialis servitutis, vel etiam ut relinquat filios divites, vel ad alios respectus quosdam humanos, talis apud Deum laudens verè viduitatis non consequitur, quia non potest propter Deum illam amplectitur, nec spem solum figit in Deo, sed etiam in sæculo? Denique quæ vere vidua est, debet se exercere in orationibus & piis operibus, dicente Apostolo. *Quæ vere vidua est & desolata, speret in Deum, & in istis orationibus, & obsecrationibus viveat noctis.* Nempe Christus eorum Consolator, Pater, & Maritus orationem instituit tanquam medium, per quod vult familiariter cum eis conversari, & tanquam remedium quo vult promissus eorum desolationi & infirmitati. Debet etiam quantum fieri potest à sæculi vanitatibus se subtrahere, ut de aliis exemplum modestiæ, & sit speculum virtutis etiam in exteriori conversatione. Hæc sunt igitur viduæ, quarum lachrymas speciali intuitu respicit Dominus, nec despicit eorum vota & preces. Talis fuisse videtur vidua hæc, vitam degens piam, secundum institutum & rationem illius temporis antiqui, quæ propterea meruit à Domino resurrectionem unici filii sui defuncti. Talis fuit S. Monica Mater Augustini, quæ etiam lachrymis suis piis meruit conversationem filii sui à libidine & hæresi, in qua jam dudum coram Deo mortuus jacebat. Vnde eum de eo conqueretur Mater sollicita pro filio, respondit quidam Episcopus. *Non potest perire filius tantarum lacrymarum.* Suscitavit ergo eum tandem Dominus voce & luce sua, & reddidit eum matri fixam in gratiam matris suscitavit à morte spiritali, sicut & hunc adolescentem à morte corporali.*

Sed videamus circumstantias hujusce miraculose suscitationis, easque ponderemus. Audi Evangelistam: *Accessit & trigis loculum, & ait: Adulescens, tibi dico surge, & resedens qui erat mortuus. Sic nempe vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt, is qui habet clavem mortis & inferni. Sic ad illius præceptum mors fugit, de quo dicitur:*

Ecclij. 35.

Mal. 4.

1. Tim. 5.

Quæ verè vidua dicitur.

Aug. in lib. comp.

Domini

Reg. 10.

Reg. 12.

PARS III. De misericordia imendanda & circumspectis rebus.

Sal. 118.

Emblema benignitatis Dei notis speculatio.

Reg. 21.

Dominius mortificat & vivificat, deducit ad inferos & reducit. Mitabilis vox Domini, cuius virtute resurgunt mortui, cui parent abyssi, ad quam mors & inferus dederunt mortuos suos. Neque tamen egebat Dominus voce, neque tactu loculi, qui poterat sola voluntate illum ad vitam revocare, voluit tamen vocare, voluit & feretrum tangere, tum ut ostenderet vocis & tactus sui efficaciam, quam habet caro eius à Divinitate, tum interpreti S. Ambrosio, ut significaret lignum quod antea nobis non proderat, posteaquam Iesus illud retigit proficere capisse ad vitam. Sic spem habebat resurgendi qui ferebatur in ligno, quia per lignum Crucis illata est nobis spes salutis. Vbi Christus lignum tetigit, nos à timulo revocavit, antequam autem lignum Crucis tangeret, non nisi mors potestatem habebat. Sic ergo significatione prævia hoc feretrum & lignum fœbre voluit tangere, & per attactum vitam ei resuadere. Dixit autem in specialis *Adolescens tibi dico surge*, quia ut advertit S. Basilii Seleucus Oratione 10. Tanta est divinæ vocis efficacia, ut ad illam omnes mortui vivificarentur, nisi unum nominatim eligeret, & ad illum vocem determinaret. Verba eius sunt: *Cur addit Tibi: Simplicius dictu fuit, Hæus moruo surge.* Sed Salvatoris vox alio etiam fuisse vivente sua mortuos excitatura, ideo adiecit tibi, ut ad eum tantum adolescentem gratia sua vim explicaret, hæc ille. Similiter ad Lazarum specialiter dicit: *Lazare veni foras*, & ad puellam Principis Synagoge; *Thabita cumq; puella surge.* Sic ubique specificat, cum quempiam à morte revocat.

Apo. 20.

Cur hic tactu & voce Christus sit usus.

Porro hic pie existimamus, hanc suscitacionem adolescentis saluti conducibilem fuisse, tum quia dicitur quod Christus suscitatum dedit matri suæ, cuius meritis revixerat, non foret autem donum Dei, si à portu salutis revocaretur in incertum, aut si resuscitatio eius noceret salutis. Tum etiam qui mox cepit loqui, quam quidem loquelam fuisse gratiarum actionis pro tanto beneficio sibi & matri impenso pie asserunt interpretes. Non enim ingratus esse debuit tanto Benefactori cuius potentiam & misericordiam coram omnibus potuit decantare in porta civitatis, is qui erutus erat de portis mortis. Absque dubio & mater idem præstitit, jam præ gaudio lachrymas fundens, quæ præ terdido, & tristitia illas prius fuderat: accessitque ad pedes Domini illos rigans per has lachrymas gratitudinis suæ testes.

An hæc resuscitatio fuerit ad salutem.

Cur dedit illum matri suæ.

Repert. in g. n.

agens Rupertus, dicit: *Omne consilium per Iacob & Rebecca initium sumit, ipsa ad suscipiendam benedictionem ipsum submisit, ipsa fuge consilium prior porrigit, ipsa demum procurat ei conjugium.* Recte ergo monuit Sapiens: *Aude fili mi disciplinam patris tui, & legem matris tuæ ne obliviscaris.* Sic plerique adolescentes sub disciplina matris profecerunt: & pietatem à teneris annis hauserunt. Inter hos fuit S. Edmundus, S. Ludovicus Rex, qui sub monitis Blanchæ matris miæ profecit, & ad apicem perfectionis pervenit. Dederat ergo illum Dominus matri suæ, sicut & hunc adolescentem.

Concludamus, & dicamus adolescentem hunc defunctum peccatoris gerere typum, qui spiritualiter est mortuus, at tamen quia eum Mater Ecclesia desier per gemitus Sanctorum, & per lacrymas piorum qui sunt oculi eius, non inanes cadunt illæ lachrymæ, nec despicuntur à Iesu Christo, cœlesti Patre. Sicut autem quatuor portitores corpus solent deferre ad sepulchrum; ita & quatuor portitores solent deferre animam ad tartareum tumulum, nisi sistantur à Domino. Hi portitores sunt Spes longioris vitæ, Propositum emendationis futuræ, Elongatio divinæ vindictæ, Præsumptio misericordix. Vnde dicebat S. Augustinus lib. de misera vita: *O vita præfens, quam multos decepsisti, quos seduxisti, quos excacasti, qua dum fugis nihil es, dum videris umbra es, dum exaltaris fumus es, stultis dulcis, amara sapientibus, qui te amant non te cognoscunt.* Quia ergo multi, & maxime adolescentes, spe longioris vitæ educantur, ad peccatum & mortem ducuntur. Et quia idem in futurum differunt emendationem, sæpe pereunt, & in puncto ad inferna descendunt, dum dies suos in bonis ducunt. Sic videntur dicere, *Manda, remanda, expecta, reexpecta, donec retorsum cadunt & conteruntur, illaqueantur & capiuntur.* Deinde, ideo quia cito contra malos non profertur sententia, absque ullo timore perpetrant mala. Denique repromissio nequissima perdit os, & dum dicunt in corde suo, *Miseratio Domini magna est.* O portitores funerei! Tangat ergo Dominus loculum, id est conscientiam in qua jacet peccatum, sistat hos portitores. His nunc inicitur anima, sed relinquat peccati duces, desinat peccandi occasiones, audiatque tandem jacens mortua vocem Domini: *Tibi dico surge.* Sic reviviscat, resideat incipiat loqui, reddatur matri. Reviviscit anima per veram cordis compunctionem, refidet per sancti propositi assumptionem, incipit loqui per humilem peccatorum confessionem, per orationem & gratiarum actionem, per Dei laudem; redditurque Sanctæ Matri Ecclesiæ cum sancta lætitia per bonorum operum communionem.

Pro. 1.

Hic adolescentis typus peccatoris.

1sa. 28.

Côclusio.

Imprime, Domine, profundo cordi nostro mortis memoriam, cuius omni impendet a tasi: omni- que conditioni, cuius vel locus, vel tempus nobis incertum est, te ita ordiunante, ut semper ad eam parati

parati sumus, ne incautos, & improvidos nos ad-
riatur & rapiat, nec sit qui eripiat. Inprime etiam
nobis ex mortis certo nobis incumbens confide-
ratione seculi huius miseri despectum cuius adeo
sunt caduca, adeoque brevia gaudia, quae spe nos
lactantini, cuius omnem magnificentiam, pos-
sessionem, pompam, non locus angustus, sed locu-
lus angustus, una septem pedum. claudere tan-
dem debet, veline nolint illi qui domibus ampliis,
& laqueatis vix erant contenti. Deniq; utere erga
nos misericordia tua, est si quandoque anima no-
stra in peccati tumulum insipienter se effendi sinat,
ablata gratia tuae vita, siste positores, voca & tange
eam: ut sic voce, & tactu tuo vivifico rursus vivat
per veram cordis compunctionem, rursus resi-
deat per novae vitae inchoati onem, rursus loqua-
tur, & tibi gratias agat per veram confessionem &
orationem: sicut: Matrem suam Ecclesiam, &
Sanctorum chorum laudificare valeat, & misericor-
dias tuas in aeternum decantare.

Exemplo. **H**anc potestatem mortuos suscitandi etiam
omni saeculo aliquibus speciali gratia à
Christo Domino concessam fuisse, sacris posset
probari historiis.

Ad. 9. Sic S. Petrus non solum Thabitam in Ioppe de-
functam suscitavit, sed etiam adolescentem quem-
dam propinquum Neronis Romae defunctum, id-
que in praesentia Simonis Magi ad ipsius confusio-
nem, ut refert Iosephus l. 3. de excidio Hierosoly-
mae c. 2. Cum enim arte sua magica nihil potuisset
erga eum Simon, accessit Petrus, & magna fide &
voce inelamavit: *Adolescenti surge, sanus es Dominus
Iesus.* Moxque surrexit, & locutus est, & ambula-
vit, & cibum sumpsit, & dedit eum Petrus Matri
suae.

Ad. 20. Sic S. Paulus Eurycum adolescentem è tercio
cenaculo, seu congnatione, decursum prolapsum
ipso praedicante, & sublatum mortuum resuscita-
vit. Quomodo id fecit, *incumbens super eum* instar
Eliae & Eliaei, & *complexus eum* archissime, quasi
viscera suae compassionis & charitatis in eum ef-
funderet. Reddidit ergo eum Matri suae & suis pa-
rentibus magna cum consolatione, ut ibidem Acta
testantur.

Sic cum Panfophilus filius Clarissimi Viri De-
centii in Civitate Florentina spiritum exhalasset,
Mater plena fide ablati illo de superiore parte do-
mus ad inferiora descendit, ac in lecto S. Ambrosii,
qui tunc temporis apud eos morabatur, puerum
composuit, ipso tunc absente Ambrosio. Cum ergo
revertens eum invenisset, miseratus matrem & fi-
dem eius contemplantus, Eliseo similis supra corpus
infantis se ipse composuit, atque orando meruit
vivum reddere matri suae. Ita S. Paulinus in vita
S. Ambrosii.

Sic S. Martinus trium fuit mortuorum suscita-
tor, sicut & Christus, ut eius Acta testantur. Quod
idem de S. Dominico legitimus.

Rational. Evang.

Denique, ut ad nostrum saeculum veniamus, ati-
di de S. Francisco Xaverio. Adolescens quidam
non ignobilis mortem obiit in Punicali Oppido
in ora Commorinensi. Confectum hic ad Fran-
ciscum delatus est à suis, & ad pedes eius posuit
cum ingenti comploratione. Itaque eum manu
prehenit Xaverius Christi nomine surgere iubet.
Sic redivivus ille continuo surgit. Et quamvis fan-
ctus vir per humilitatem miraculum dissimularet,
& suppressere conaretur, mox tamen ubique divul-
gatum est, & celebratum opus hoc divinae virtutis
per Xaverium patrum. Accessit & aliud miracu-
lum prioris fidem firmans. Nam ibidem Christia-
na mulier Franciscum adit flens, & deplorans or-
bitatem suam, suppliciter obsecrabat ut ad filium
suum nuper in puteo extinctum accedere dignaretur.
Tum ille negans puerum esse mortuum, bono
animo iubet esse matrem, eamque sequitur. Vbi
ad ejus ades ventum est, procumbit in genua, De-
umque precatur, exanime corpus signat cruce, &
constitit exiliit puer è feretro vivus & valens, eum-
que reddidit matri suae. Sed non obstante quod Xa-
verius silentio rem regi obsecraret, per ora om-
nium eius sanctitas hoc miraculo illustris volavit.
sic viri sancti ad commiserationem moti ob se-
ctum & preces matrum, instar Christi, filios earum
suscitavit. Sed aliter illi, aliter Christus: quia ille
solo verbo & suo potuit id imperio; illi oratione
sua vel expansione corporis sui id fecere, idque
in virtute Christi.

*Duriss.
l. 3. c. 7.*

DOMINICA XVI. POST PENTECOSTEN.

Lect. 27.
inpar-
cita.

*Cum introisset in domum Principis Pharisaeorum,
sabbatho manducare panem, & ipsi obser-
vabant eum. Luc. 14.*

Magna fuit Christi Domini mansuetudo & be-
nignitas, charitas & condescensio, qui ut om-
nes lucrifaceret, non solum dignatus est cum pec-
catoribus conversari, sed etiam in eorum familia-
ritatem sese insinuare, cum ipsis convesci & con-
versari adire, etiam illa in quibus ei apponebatur scel-
eris malevolentiae. Haec autem omnia peregit zelo sa-
lutis animarum, exemplum praebes omnibus quos
ad conversionem aliorum destinat, ut benigne eis
condescendant, cum illis familiariter agant, con-
versentur convivant, tolerant. Quod si quid pulve-
ris mundani inde forsitan quandoque contrahere
necesse sit, id tamen facile indulget, quia novit eos
non posse semper instar Solis radios suos spargere
per lutum & pulverem, & non inspergi hoc pulve-
re. Nam & venialium delictorum pulvis Aposto-
lorum quandoque pedibus adhaerit, quem mox ta-
men excutere & eluere fuerunt solliciti. Hoc Do-
mini cum hominibus humane conversantis & be-
nigne condescendens exemplum attendens S. Fran-
ciscus etiam eandem viam sequi, suisque consule-
re tandem resolvit, post longam cum ipsis & cum suis.

PAR. 1.
De IESU
peccato-
rum con-
versio ad-
eum.

Sermo 3.
Francisco
ad fratres
Deo

V u u